

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Circulara d-lui ministru al justiției cu No. 10408 din 28 Iunie 1900, adresată d-lor procurori generali ai Curților de apel, relativ la proiectul de Procedură penală.

Proiectul de Procedură penală.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de Casație și justiție, s. I : E. Teodorini și Aurora Teodorini cu Primăria urbei Craiova.

Curtea de apel din București, s. I : B. Gănescu în calitate de lichidator al succesiunii V. G. Porumbaru și alții cu Iulia Heinlein și alții cu o observațiune.

Tribunalul județului Mehedinți, s. II : State Genescu cu David Pârvolescu.

Rectificare.

Circulara d-lui ministru al justiției cu No. 10408 din 28 Iunie 1900, adresată d-lor procurori generali ai Curților de apel

Domnule procuror general,

În vederea îndreptărilor de adus Codului penal și Procedurei penale, prin circulara No. 11953 din anul trecut, v'am rugat să-mi trimiteți observările d-voastră asupra neajunsurilor ce veți fi întâmpinat în aplicarea textelor acestor legiuiri, precum și nouile observațiuni ce credeți că este bine a se introduce.

Referindu-mă la această circulară, am onoare a vă înainta proiectul ce am alcătuit asupra modificărilor de adus actualului Cod de Procedură criminală, și vă rog să bine voiați a-mi comunica, cât mai neîntârziat, observațiunile ce veți avea de făcut asupra-îi, spre a le putea întrebuița, la rândul meu, mai înainte de întocmirea definitivă a proiectului de lege.

Primiți, vă rog, domnule procuror general, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Ministru, C. G. Disescu.

REFORMA PROCEDUREI PENALE

Principiile generale ale proiectului de lege pentru modificarea Codului de Procedură penală

I. Pentru a se garanta mai bine interesele părții civile

1. Tăierea controverselor în privința acordării daunelor-interese, în cas de achitare, în sensul că achitatul, ca și absolvitul, pot fi, în ori-ce materie penală, condamnați la daune-interese.

2. Dreptul pentru partea civilă de a pune în mișcare acțiunea publică și a o exercita dânsa singură, când ministerul public esită să refuză de a se pune în mișcare, și dreptul de a se face apel sau recurs, fie în materie de instrucțiune prealabilă, fie la instanțele de judecată, chiar în cas de achitarea inculpatului.

3. Privilegiul pentru partea civilă de a se despăgubi înaintea fiscoi, din garanția dată de arestat spre a i se da libertatea provisorie, ca și din ori-ce altă avere a acestuia.

4. Tăierea controverselor, cunoscută sub formula «*Una via electa....*» lăsându-se în facultatea părții civile de a părăsi chiar calea civilă, și a se alătura la acțiunea publică, în cas când crede mai folositoare această cale și vice-versa.

II. Pentru a se asigura o mai dreaptă și grabnică judecată în penal

1. Consfințirea competenței procurorilor de a instrumenta și aresta, ca ori-ce agent de poliție judiciară, și în cas de delict.

2. Introducerea judecății urgente în materie de delict-flagrant, prin procedura cunoscută în Franța sub numele de «*petit parquet*», în care individul arestat în flagrant-delict este dus de îndată, înaintea procurorului, care, găsind că este utilă judecarea inculpatului ca arestat, îl traduce direct, fără a-l libera, la prima ședință a tribunalului, care judecă. Tribunalul dispune dacă arestarea trebuie să nu se continue în cas de amânare, ca și în cas de judecare.

3. Determinarea formelor prin îndeplinirea cărorora se vor judeca, în penal, persoanele civilmente incapabile de a sta în judecată.

4. Calculul termenelor de zile libere în toate împrejurările.

5. Fixarea termenelor uniforme de 5 zile la opoziție, 10 la apel și 3 la recursul în casație.

6. Suprimarea zilelor suplimentare, acordate de Codul actual pentru distanțele mirametrice, pe lângă termenile fixe.

7. Valabilitatea apelului și recursului, fie îndreptat la instanța superioară, fie la aceea care a dat hotărîrea ce se atacă pe acea cale.

8. Suprimarea obligațiunei prevădută de art. 422 din Codul actual, după care recursul nu este admisibil dacă recurentul nu se află constituit în stare de arest sau liberat pe garanție.

9. Notificarea citațiilor, ca și aceea a hotărîrilor, să se facă în același mod și potrivit regulilor puse de Procedura civilă.

10. Jurământul martorilor și al experților se va lua dupe regulile Codului de procedură civilă, la orî-ce instanță ar fi.

11. Oponentul, reclamantul, recurentul, ca și cel ce depune reclamația de intentarea acțiunei penale, nu se citează, el rămânînd să poarte grija procedurii, în ceea-ce 'l privește.

12. În afacerile cari au trecut prin instrucțiunea prealabilă la judecătorul de instrucție, instanța de apel nu este îndatorată a încuviința o nouă ascultare a acelorași martori; în tot cazul va putea dispune o nouă ascultare prin comisiune rogatorie.

13. Inculpatul se poate înfățișa prin avocat, cu procură specială și legalizată, în materie corecțională, orî-care ar fi faptul ce i se impută, judecata fiind în drept a încuviința orî-cînd înfățișarea în persoană.

14. Judecătorul investit cu judecata penală, are în cădere de a judeca orî-ce mijloace de apărare, excepțiuni și incidente, de verî-ce caracter (*juge de l'action, juge de l'exception*) fără ca hotărîrea pe punctele ce nu sunt de competența firească a judecăței penale să rămîie definitiv judecată.

15. Apelul și recursul nu se pot face, chiar în privința competenței, de cît o-dată cu judecata fondului.

16. Martorii propuși de o parte nu se admit de cît dacă, de o-dată cu a lor propunere, se arată și punctele asupra cărora este necesară depozitia lor; judecata va lua depoziția, chiar în absența celui care 'i-a propus, destul numai ca procedura de chemare să fie regulată.

III. În materie de instrucțiune

1. Contradictoriul este facultativ, pentru judecător în cursul cercetărilor; devine însă obligatoriu

după terminarea instrucțiunei. Ast-fel, pe dată ce judecătorul de instrucție crede că a terminat toate cercetările posibile în cauză, nu le va declara închise, și nu se va putea da rechisitoriul și ordonanța definitivă, de cît dupe ce a pus la dispoziția inculpatului său a apărătorului său dosarul cu actele de instrucțiune, pentru ca acesta să-și facă întîmpinările sale. Judecătorul este liber să admită sau să refuze cererile respective; în acest din urmă caz, însă, inculpatul va avea drept de opoziție la Camera de punere sub acuzare, care va hotărî definitiv.

2. Confirmarea sau infirmarea mandatelor de arestare de către tribunal este supusă opozițiunei la Camera de acuzare, care hotărâște definitiv.

3. Desființarea mandatului de înfățișare și de depunere, păstrîndu-se numai cel de aducere și de arestare. Inculpații se vor cita ca orî-care altă parte, menționîndu-se calitatea în care se citează, faptul ce li se pune în sarcină, precum și persoana care a pornit acțiunea.

4. Consacrarea dreptului pentru judecătorul de instrucție de a da delegațiune de perchizițiune orî-cărui agent subaltern din poliția judiciară, cu reserva însă că prin aceasta tot judecătorul se consideră investit de afacere. Nimeni de cît dînsul nu are să primească și să chibzuiască asupra rezultatului perchizițiunei și continuarea cercetărilor.

5. În cas de descindere a judecătorului de instrucțiune, el va putea fi asistat nu numai de grefierul său, dar chiar și de notarul comunei, la sate, sau de un agent de poliție în orașe.

IV. În materie de liberare pe garanție

1. Liberatul, care fără motive temeinice, nu răspunde la chemare, perde cauțiunea și mandatul se repune de drept în executare.

2. Liberarea provisorie poate avea loc chiar în materie de crimă.

3. Garanția, o-dată depusă, nu se mai poate libera de cît dupe rămînerea definitivă a hotărîrei, și numai pentru ce va mai fi, dupe ce se plătește partea civilă și amenzile și cheltuelile de procedură.

V. În procedura Camerei de punere sub acuzare.

1. În cas de divergință, părerea președintelui hotărâște:

2. Decisiunile Camerei de acuzare vor fi redactate ca toate cele-alte hotărîri, coprindeînd: la început rechisitoriul procurorului general, ca expunere de fapt; motivele necesare pentru a caracteriza delictul și indiciile care întemeiază trimiterarea afacerii la judecată.

3. Arestarea nu este obligatorie de cît pentru crimă, în cas de trimitere la judecată.

4. Camera de punere sub acuzare este datoare a formula, în josul decisiunei sale, cestiunile ce

are să fie puse juraților, așa în cât să se înlăture cu desăvârșire cestiunile complexe.

5. In contra decisiunilor de trimitere nu se poate face recurs de inculpat.

6. Actul de acusațiune se desființează.

VI. Judecata înaintea juraților

1. Desființarea asessorilor, președintele având singur direcțiunea debaterilor, resolvirea incidentelor, și darea hotărârii.

2. Curțile cu jurați vor fi presedate de magistrații Curților de apel pe rând, dupe ordinea vechimei, începând cu primul-președinte. Inlocuirea unuia prin altul nu se va putea face între acești magistrați de cât în cazul în care nu pot a se presenta nici la serviciul Curței de apel.

3. Listele de jurați se vor alcătui sub privegherea judecătorilor de ocoale, fie-care în circumscripția sa și sub controlul procurorului de tribunal. Listele suplimentare se suprimă; iar președinții de jurați sunt în drept a șterge, prin încheere motivată, pe ori-ce persoană care nu are drept de a figura, precum și a înscrie pe cei ilegal omiși.

4. Listele de sesiune se formează prin tragere la sorți în ședință publică, față de procuror și de toți săi de parte din acusații deja trimiși spre a fi judecați în acea sesiune; toate părțile vor putea face observațiunile lor asupra persoanelor esite la sorți ca jurați, și președintele va judeca.

5. Sorocirea se face de președinte și numai după ordinea intrărilor la registratură.

6. Apărătorii din oficiu se numesc de către decanul corpului de avocați, dupe cererea formală a președintelui.

7. Depoziția martorilor cari nu au fost ascultați la instrucțiune, precum și modificările aduse la depozițiunile acestea se vor consemna de grefier.

8. Procesul început și chiar comisiunea constituită, încă se poate amâna judecarea, fie în acea sesiune, fie în cea viitoare, dacă toate părțile o cer sau dacă este un cas de absolută necesitate. Încheierea de amânare va arăta motivul, pe temeiul căruia s'a încuviințat această amânare.

9. In afară de recusările ce părțile au dreptul de a face, fără arătare de motive, președintele este dator a le interpela dacă, așa cum este constituită comisiunea, mai au de propus veri-o incapacitate în persoana veri-unuia din jurați. Asemenea interpelare se va adresa și juraților înșiși mai înainte de a depune jurământul. Ori-ce incident relativ se discută de părți și se judecă de președinte, neputându-se face motiv de casare de cât pe temeiul respingerei de către acesta.

10. Ridicarea dreptului discreționar al președintelui de a suspenda un verdict ca prea sever.

11. Dreptul de recurs în casațiune și în cas de achitare,

12. Verdictul juraților nu este condemnator sau achitător de cât dacă este dat cu majoritate de voturi; în cas de paritate, fie asupra cestiunilor de fond, fie asupra circumstanțelor ușurătoare, votul președintelui va hotărî în ce sens se va aplica această paritate.

13. Dacă din debateri rezultă chiar un fapt nou, despre care instrucțiunea și decizia camerei nici nu menționează, dar care este în destul de dovedit, președintele poate pune chestiunea juraților, dupe ce mai întâi va fi pus în vederea apărării această hotărîre a sa și va fi ascultat întâmpinările ce va fi avut de făcut.

14. Se suprimă procesul-verbal de ședință ca act separat de corpul decisiunei, ambele având a forma un singur tot indivisibil.

VII. In materie de contumacie.

1. Se suprimă procedura actuală, înlocuindu-se cu un drept de opoziție special.

VIII. Judecarea recursului în casațiune

1. Recursul se judecă fără citare și în termen de o lună, afară numai dacă judecata nu crede necesară prelungirea acestui termen sau amânarea.

2. Taxa de recurs sau actul de pauperitate trebuie să fie depus în întrul termenului de o lună, sub pedeapsă de nulitate.

3. Dreptul de opozițiune nu există, înfățișarea putându-se face și prin mandatar-advocați, anume însărcinați pentru aceasta.

4. O singură amânare se va putea da în casațiune pentru nedepunere de motive, numai dacă se mai poate soroci în întrul termenului de o lună și aceasta în interesul părții adverse care ar cere amânarea în acest scop.

5. In materie penală, ori-care ar fi faptul, judecătorii pot invoca motive de casare chiar și din oficiu, dacă taxele sunt plătite, potrivit legii timbrului, și recursul declarat în termen.

6. Numai motivele trase din violări de ordine publică se pot invoca de-a-dreptul în casațiune, de și nu au fost propuse la instanța de fond.

7. In cas de casare, instanța de trimitere va relua procesul din punctul care a mijlocit casarea, iar nu întreaga instanță. Nu va fi ast-fel un nou drept de opoziție dacă motivul de casare privesce un punct de procedură din cursul acesteea.

8. Casarea se face fără trimitere, când motivul este tras din incompetența magistratului care a sesizat instanța de judecată, fără împedicarea de noui urmăriri pentru același fapt, de va fi locul.

9. Recursurile și dosarele relative se trimit direct de la instanța de fond la cea de casațiune, fără a mai trece pe la ministerul de justiție.

IX. In materie de revisuire.

1. Se admite revisuirea, chiar și în materie corecțională, în următoarele casuri:

a) Când sunt două serii de osândiți pentru același fapt, fără ca cele două judecăți să se poată concilia împreună ;

b) Când martorii, cari au servit de singura basă a unei condamnări, au fost definitiv osândiți ca martori mincinoși.

c) Când se descoperă acte sau se ivesc fapte de așa natură, că, dacă ar fi fost cunoscute cu ocazia judecăței, ar fi putut face imposibilă condamnarea.

2. Cererile de revisuire se îndreptează către ministrul justiției care, dacă o crede admisibilă, o înaintează Curței de casație ; această Curte, dupe prealabila deliberare în camera de consiliu, pronunță asupra admisibilității ei, în principiu, și numai în cas de admitere avisează asupra suspendării executării hotărîrei ce se atacă, în revisuire ; o-dată declarată admisibilă cererea de revisuire, această Curte dispune citarea părților în ședință publică. La ziua judecăței și dupe desbateri Curtea casează sau respinge cererea dupe cum va găsi cu cale ; în cas de trimitere, instanța sesizată va intra în cercetarea fondului. Dacă instanța de fond menține condamnarea pentru ambii osândiți, se va sesiza înalta Curte în secții unite. Numai decisiunea secțiunilor unite formează autoritate în acest punct.

Când motivul pe care se întemeiază cererea de revisuire este din acelea cari fac imposibilă o nouă judecată, Curtea casează fără trimitere.

X. Pentru delictele de audiență

1. Se recunoaște dreptul oricărei instanțe de a expulza din ședință și a judeca fără opoziție pe inculpatul care caută a împiedica judecata prin acte de violență sau turburări grave.

2. Dreptul Curților cu jurați de a judeca orice infracțiune comisă în ședință, cu aceeași comisiune care se află compusă pentru judecarea procesului în care s'a comis infracțiunea.

3. Dreptul de a cerceta și aresta chiar pentru președintele biuroului unei întruniri convocată de autoritate și în exercițiul unui drept legal. Actele și arestatul se pot înainta sau la parchet sau chiar direct la instanța de judecată, dacă faptul este un delict și dacă există o parte civilă care să ceară aceasta.

XI. Regulamentele de competență

1. Inalta Curte de casație este singura instanță, în drept, a pronunța în toate materiile regulate de competență. În materie de strămutare de procese ; pentru motive de siguranță publică sau legitimă suspiciune, nu există drept de opoziție în contra decisiunilor înaltei Curți.

XII. Casierul-judiciar-antropometric

1. Se înființează un biuro central de casier, în

palatul justiției din București, precum și biurouri auxiliare la toate penitenciarele din țară.

XIII. Calculul pedepselor, executare și contestațiuni

1. Pedepsele pe ani și luni se vor socoti din ziua începerii până în ziua corespunzătoare a anului sau lunii următoare ; iar zilele pe de atâtea ori 24 de ore câte zile sunt de executat în arest.

2. Executarea pedepselor corporale se va face potrivit dispozițiilor organice a închisorilor și sub controlul ministerului justiției pe lângă care se va alipi direcțiunea generală a penitenciarelor.

3. Se consfințește dreptul de contestațiune la executare în materie penală. Motivele însă cari pot întemeia o asemenea cerere nu se pot admite de cât dintre acelea cari privesc formele, iar nu fondul judecăței. Numai judecata care a pronunțat cea din urmă hotărîre este în drept a se pronunța asupra contestațiunilor și numai această autoritate poate ordona suspendarea executării regulat începută.

4. Contopirea sau cumulumul pedepselor se va face pe baza art. 40 din Codul penal care se va aplica ast-fel :

O pedeapsă este mai grea în raport cu o alta după regimul său de aplicare, iar nu din punctul de vedere al duratei lor.

Pedepsele se cumulează până la maximul pedepsei speciale delictului, dacă diversele pedepse sunt aplicate pentru același fel de delict și prevăzute de același text ; II până la maximul pedepsei ca speță, după dispozițiile art. 7 Codul penal.

Contopirea sau cumulumul pedepselor se va pronunța de instanța care a judecat cea din urmă afacere.

XIV. Detențiunea preventivă ca pedeapsă

1. Detențiunea preventivă se va calcula în pedeapsă pe tot timpul ce a trecut de la darea ordonanței definitive și până la judecată.

XV. Condemnația și liberarea condițională

1. Se introduce pentru judecători în penal dreptul de a opri executarea unei pedepse :

a) dacă inculpatul este pentru întâia oară dat judecăței ;

b) dacă pedeapsa nu trece peste 6 luni de închisoare corecțională ;

c) dacă inculpatul se îndatorează a nu mai recidiva, într'un termen, care se va fixa de judecată, fără a fi mai mare de 5 ani ;

2. Se introduce pentru judecători dreptul de a admite liberarea din închisoare :

a) dacă purtarea arestatului în închisoare a fost ireproșabilă ;

b) dacă a executat deja a treia parte din osânda sau 15 ani în cas de muncă silnică pe viață ;

c/ dacă se îndatorează a se purta bine în societate într'un termen fixat de judecată care va fi de cel puțin 3 ani și cel mult 10.

3. O dată expirate aceste termene, atât condamnatul cât și liberatul condițional este scutit de a mai executa pedepse, iar dacă se face culpabil de o nouă infracțiune, se consideră ca recidivist și execută ambele pedepse fără nici o contopire posibilă.

4. Se recunoaște judecătorilor dreptul de a dispune prin hotărîrea care pronunță pedeapsa închisorei și transformarea ei în anumite zile de muncă în profitul Statului, județului său comunei.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 24 Mai 1900

Președenția D-lui GR. LAHOVARY, Președinte

E. Theodorini și Aurora Theodorini cu Primăria Urbei Craiova

Citații. — Domiciliu ales de parte. — Procuratori cunoscuți ai părții. — Unde trebuie citată acea parte. — Dacă citarea ei prin Monitor este regulată. — (Art. 74 și 97 din Proc. civilă).

Părțile în proces trebuiesc citate la domiciliul ales de ele sau la procuratorii lor când au procuratori cunoscuți în țară, și este neregulat îndeplinită procedura când o parte a fost citată prin Monitorul Oficial și prin afișarea citațiunii la ușa instanței judecătorești, când acea parte avea un domiciliu declarat și ales de dînsa, și pe lângă aceasta mai avea și procuratori cunoscuți instanței judecătorești.

Decisiunea 203/900. Casată decisiunea Curței de apel Craiova, s. II No. 42/98 după recursul făcut de Elena Theodorini și Aurora Theodorini în proces cu Primăria Urbei Craiova.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier G. Petrescu;

Pe d-l avocat d. I. Saita în dezvoltarea motivelor I și II de casare;

Pe d-l avocat P. Grădișteanu în dezvoltarea motivelor III și IV de casare; și

Pe d-l avocat C. Boerescu, din partea intimatelor Primăria Urbei Craiova, în combateri;

Deliberând

Asupra primelor trei mijloace de casare în următoarele cuprindere:

I. «Violarea art. 75 din Codul de Procedură civilă, combinat cu art. 97 din Codul civil.

«În adevăr, în ședința de la 6 Aprilie 1894, înaintea Curței chiar, fiind prezente în persoană noi ambele recurente, avocatul nostru d. I. A. Mitescu a declarat că ambele ne alegem domiciliul în Craiova la d. I. A. Mitescu pentru judecarea acestui proces. Cu toate acestea Curtea indusă în eroare de declarațiile Primăriei Craiova că nu știe unde să ne citeze, ordonă citarea noastră să se facă în modul prevăzut de lege pentru

persoanele care n'au nici domiciliu real nici domiciliu ales, violând ast-fel textele de lege ce am invocat și judecându-ne fără ca noi să fi avut cunoștința de termenul de înfățișare.

II. «Violarea art. 74 și 75 din Procedura civilă combinat cu art. 87 Cod civil.

«Domiciliul nostru real fiind la Craiova unde ne-am născut, unde am crescut și unde avem și proprietăți și acum în str. Justiției No. 7, Primăria nu putea zice că domiciliul nu ne era cunoscut când dar, Curtea după cererea Primăriei dispune să fim citate prin Monitor și la ușa ședințelor Curței, nesocotește și violează textul de lege ce am invocat și ne judecă în lipsă fără a ne fi citat.

«III. Dar Curtea de apel, a violat art. 75 din Procedura civilă, chiar dacă am admite ceea ce nu este de fapt că n'am mai fi domiciliat în Craiova pentru că după cum se constată din dosar, subscrisele avem procuratori cunoscuți care au figurat în proces și la care trebuia să se adreseze citațiile noastre. În special, d-l N. Xenopol era procuratorul nostru al ambelor».

Având în vedere că cesiunea dedusă în judecata acestei Curți, cu privire la sus arătatele motive de casare, este aceea de a se ști dacă, recurentele Elena și Aurora Theodorini, ce se găsesc în proces cu Primăria comunei Craiova, au fost bine și în mod legal citate, sau că procedura n'a fost regulat îndeplinită față cu dînsese, la înfățișarea de la 18 Martie 1898, când s'a pronunțat decisiunea supusă recursului;

Având în vedere că se constată în fapt, că în audiența de la 6 Aprilie 1894, fiind prezente înaintea Curței de apel, ambele recurente, avocatul lor I. A. Mitescu, a declarat că clientele sale, își aleg domiciliul în Craiova la dînsul (I. A. Mitescu) pentru judecarea contestațiunii care face obiectul procesului de față; că, după aceasta, a avot loc mai multe înfățișări la care s'au prezentat recurente prin alți mandatarî inpuțerniciți cu procuri în regulă precum: Em. Porumbaru, N. Xenopol (la 27 Aprilie 1894) M. Alexandrescu (la 30 Ianuarie 95, și 10 Aprilie 1895); Că acesta în baza procurii sale, prin petiția înregistrată de Curtea de apel sub No. 5768/95 a cerut ca clientele sale să fie citate în comuna Șipotele, cătunul Văleni, județul Iași; Că, apoi, după mai multe simple amânări neprezentându-se nici una din părți, Curtea de apel prin jurnalul No. 1978/96, a suspendat afacerea; Că, la 18 Decembrie 1896, Primăria a cerut redeschiderea procesului și citându-se părțile pentru 28 Februarie 1897, afacerea a luat mai multe amânări; Că, în audiența de la 5 Decembrie 1897, penultima înfățișare, d. Opreșan avocatul Primăriei pe baza unui proces-verbal dresat de primarul comunei Șipotele, județul Iași, prin care se constată că recurentele s'a mutat de mai mult timp din acea comună fără să se știe unde, a cerut, și Curtea de apel a admis, că dînsese să fie citate prin Monitorul Oficial și la ușa ședințelor Curței; Că, în fine, recurentele fiind citate în acest mod, pentru înfățișarea de la 18 Martie, 1898, la această dată în lipsa lor, li s'a respins ca nesuștinut apelul ce făcuse în contra sentinței civile a tribunalului Doljiu, secția comercială și de Notariat cu No. 28/93, prin care li se respinsese contes-

tațiunea la urmărirea îndreptată în contra lor, pe baza unei hotărâri definitive ;

Considerând că ast-fel fiind faptele, este necontestat că recurente au declarat că și aleg domiciliul, în acest proces, la d. avocat I. A. Mitescu, din Craiova ; Că dăsele nu au declarat în urmă că l schimbă, de oarece Curtea de fond nu constată că avocatul Alexandrescu care a cerut prin mai sus citata petițiune, că clientele sale să fie citate în com. Șipotele, avea dreptul prin procură să facă o asemenea cerere ;

Că de altminterlea aveau și procuratori cunoscuți în țară, pe d. Porumbaru, Xenopol și Alexandrescu că- rora li s'ar fi putut înmâna citațiunea ;

Considerând dar, că într- un cât recurente n'au fost citate la domiciliul ales de dăsele în acest proces, domiciliul unde, față cu dispozițiunile art. 97 Cod civil, combinat cu 74 Pr. civ., trebuia să li se înmâneze citațiunile, și nici au fost citate prin verii unul din procuratorii lor cunoscuți, procedura n'a fost bine și n mod legal îndeplinită, când recurente au fost citate numai prin *Monitor*, și deci din acest punct de vedere recursul devine întemeiat.

Pentru aceste motive și fără a mai discuta ultimul mijloc de casare, Curtea, casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția I

Audiența de la 9 Decembre 1899

Președenția D-lui M. IULIAN, Consilier

Deciziunea civilă No. 247

B. Gănescu, în calitate de lichidator al succesiunii V. G. Porumbaru, N. Rosetti Bălănescu, P. Rosetti Bălănescu, Maria și Em. Băleanu, tutorele minorilor Bărcănescu cu Vilhelmina născută Heinlein, I. A. Ritoride, Greșier Trib. Ilfov s. I., Al. Niculescu, tutorele minorilor Gr. Niculescu, Maria și M. Laptev și G. R. Eliad.

Poprire. — Ce este poprirea. — Regulele de procedură de urmărit în privința poprirei. — Apel. — Termen de apel, în materie de poprire. — (Art. 402 Pr. civ.).

Poprirea având caracterul unei executări silite, și contestațiile asupra executării silite trebuind a fi făcute și judecate după regulele de procedură speciale și excepționale, prevăzute în cartea V, titlul al II, din Procedura civilă, rezultă că și în materie de poprire în mâna celor de al treilea, urmează să se aplice aceleași regule de procedură expeditivă, ast-fel că în materie de poprire apelul trebuie să se facă în termen de o lună de la pronunțare.

S'au ascultat : d-l avocat Arion din partea intimatelor Vilhelmina Heinlein asupra incidentului de neadmisibilitatea apelului și d-nii avocați Papadat și Gănescu din partea apelanților în combateri precum și d-l procuror N. Zamfirescu, în concludență, fiind minori în cauză.

Curtea deliberând,

Asupra apelurilor făcute de B. Gănescu, Petre Rosetti Bălănescu, Nicolae Rosetti Bălănescu, Ion Rădoi, Maria Em. Băleanu și Em. Băleanu, tutorele minorilor Bărcănescu în contra sentinței cu No. 164 din 1898 a trib. Ilfov, secția de Notariat ;

Având în vedere cererea intimatelor Vilhelmina născută S. Heinlein, de a se respinge, ca date peste termen, aceste apeluri, de oare-ce, fiind vorba de o poprire a unei sume de bani, făcută în mâinele unor terți persoane trebuia conform art. 402 din Pr. civilă, să

fie făcute în termen de o lună de la data pronunțării hotărârii ;

Având în vedere că din actele aflate în dosarul cauzei și din sentința apelată, se constată în fapt, că reclamanta Vilhelmina Heinlein, în ziua de 24 Noiembrie 1897, în virtutea sentințelor trib. Ilfov, secția II cu No. 356/75 și 305/76 precum și a decisiunilor Curții de apel, secția I din București cu No. 276 și 135/79 învestite cu formula executorie, cesionate de către Iulia Heinlein prin actul de cesiune, autentificat de trib. Ilfov, secția de Notariat la No. 3707/93 și în baza art. 455 și urm. din Pr. civ., a cerut de la tribunal ca să se poprească în mâinele apelanților și a celor-l'alți intimați în cauză în calitățile ce au, ori-ce sume de bani, ar avea numiți să plătească ca onorariu lui Ion A. Ritoride, debitorul reclamantei, în calitate de expert numit de trib. Ilfov, secția I, prin jurnalul No. 7261/92, aceasta spre despăgubirea numitei reclamante de suma de lei 11635 cu procente și cheltuieli ;

Având în vedere că materia poprirei în mâna celor de al treilea, se află în Codul de Procedură civilă, în cartea V, titlul II, unde se reglementează executiunea silită, asupra bunurilor mobile, formând obiectul secțiunii II a acestui titlu, din această așezare a materiei, rezultă dar că această poprire are caracterul unei executiuni silite ;

Considerând, pe de altă parte, că contestațiunile asupra executării silite, trebuind a fi făcute și judecate după regulele de procedură specială și excepțională, reglementate de dispozițiunile de mai sus, necesarmente că și în materie de poprire în mâna celor de al treilea, urmează a se aplica aceleași regule de procedură expeditivă, după care apelul se face în termen de o lună conform art. 402, aflător la titlul dispozițiunilor generale ale executiunii silite ;

Considerând, că sensul frazei cuprinsă în art. 463 din Pr. civilă, din aceeași secțiune «se va procedea conform regulelor ordinare» în cas de contestare, asupra declarațiunilor celor de al treilea, este aceea de a voi să se reglementeze ipotesa, când din cauza, prevăzută prin acest text de lege, litigiul se transformă dintr'un pur act de urmărire în acela de o afacere contencioasă, în care cas se decide cu drept cuvânt, că regulele de procedură de drept comun și principalmente a administrării probelor, e subordonată resolvirea acestei afaceri, iar într- un nimic nu s'a voit printr'aceasta a se da un alt caracter poprirei în ea însăși, acela adică de a nu se considera, ca un act de urmărire ;

Că ceia ce confirmă această interpretare e și dispozițiunea finală a acestei secțiuni art. 463 Pr. civ. decide că poprirea va înceta, când cel ce a provocat-o nu va veni la înfățișare ;

Considerând în fapt, că hotărârea apelată s'a pronunțat la 15 Maiu 1898, iar apelurile s'au făcut, unul la 30 Iunie și altul la 27 August 1898, adică peste termenul de o lună de la pronunțare, ast-fel că apelurile sunt tardive.

Pentru aceste motive, Curtea, admite incidentul și respinge apelurile, etc.

(ss) M. Iulian, V. Bossy, N. Budișteanu.

Observațiune. — Este afară de îndoială că o hotărâre dată în materie de poprire este supusă apelului, dacă, bine înțeles, suma poprită este susceptibilă de apel (C. București, *Dreptul* din 1893, No. 58).

Care este însă termenul în care apelul va trebui să fie făcut ? Curtea din Iași a decis că dacă poprirea s'a făcut în baza unui titlu executor, după cum este și în specia judecată de Curtea din București, termenul de apel este acel prevă-

zut de art. 402 Pr. civ.; iar dacă ea s'a făcut în baza unui titlu neexecutor, termenul nu poate fi altul de cât acel al dreptului comun. (*Dreptul* No. 59 din 1883 și din 1889, No. 53).

Curtea supremă nu admite însă această distincțiune, cu toate că ea pare a fi foarte logică, ci aplică în toate casurile când dreptul comun (vezi Bulet. Cas. S. I, anul 1880, p. 399; Bulet. anul 1889, p. 627 și *Dreptul* No. 53 din 1889), soluție cu care s'a unit în urmă și Curtea din Iași (*Dreptul* din 1890, No. 18), când art. 402 Pr. civ. (vezi asupra acestei controverse, Dim. Alexandresco, *Dreptul civ. rom.*, t. VI, p. 483, nota 2).

Art. 463, § ultim din noua Procedură civilă, elaborată de d. Ministru C. G. Dissescu, prevede că hotărârile date asupra validărei unei popririi sunt fără drept de opoziție, dar sunt supuse apelului *în termen de o lună de la pronunțarea ei*.

Această din urmă soluție lasă a se presupune că poprirea trebuie să fie considerată, în toate casurile, ca o măsură de executare, iar nu ca o măsură conservatoare, chestiune care, astăzi, este vii controversată atât în dreptul nostru cât și în dreptul francez. (Vezi asupra acestei controverse Garsonnet, *Pr. civ.*, III § 635, p. 807 urm. D. Kebapci, *Pr. civ.*, II, 210, p. 259 urm. T. Huc, VII, 259 și VIII, 35. Demolombe, XXV, 604. Dim. Alexandresco, *op. cit.*, VI, p. 53, nota 2. Cas. rom. *Curierul judiciar* No. 19 din 1900, etc.).

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MEHEDINȚI, Secția II

Audiența de la 19 Noembrie 1898

Președenția D-lui M. PARASCHIVESCU, Președinte

Sentința civilă No. 273

State Genescu cu David Pârvulescu

Jurământ.— Transacție.— Contra cui este o dovadă.

Jurământul deferit și acceptat constituie o adevărată transacție și jurământul prestat său refuzat nu dă o dovadă de cât în favoarea sa în contra celui ce l'a dat.

S'a ascultat: d-l avocat Gr. Constantinescu, din partea apelantului State Genescu, precum și d-l avocat Milesco, din partea intimatului David Pârvulescu.

Tribunalul,

Deliberând, în majoritate, a pronunțat următoarea sentință care s'a redactat de d-nu judecător de sedință St. Frumuseanu;

Având în vedere opozițiunea făcută de State Genescu din Craiova contra sentinței civile a acestui tribunal sub No. 72/98 prin care i s'a respins ca ne susținut apelul ce făcuse contra cărței de judecată pronunțată de judecătoria ocolului Severin sub No. 1771/97 între d-sa cu David Pârvulescu pentru bani;

Având în vedere că acțiunea intimatului David Pârvulescu la prima instanță are de obiect ca apelantul State Genescu să fie obligat a-i plăti suma de 1242 lei

datorați pentru treeratul unei cantități de cereale în 1894 și 1895;

Având în vedere că intimatul Davil Pârvulescu în dovedirea pretențiunelor sale a deferit jurământ apelantului State Genescu care l'a acceptat și prestat în sedința de la Noembrie curent, pe sf. cruce conf. art. 240 pr. civilă;

Având în vedere că jurământul deferit și acceptat constituie o adevărată transacțiune și că jurământul prestat său refuzat nu dă o dovadă de cât în favoarea sa în contra celui ce l'a dat;

Având în vedere că intimatul în apel David Pârvulescu prin jurământul deferit apelantului State Genescu tinde să dovedească că apelantul i datorează suma de lei 1242;

Că jurământul deferit, acceptat și prestat de apelantul Genescu, cuprinde mai multe puncte, care toate în definitiv nu tind de cât la recunoașterea datoriei mai sus citată, cum se constată din însuși ultimul punct al jurământului. «Dacă în fine m'i-a achitat suma de 1242 lei ca rest al treerărilor din 1894 și 1895»;

Că apelantul a răspuns negativ atât asupra punctului că nu a însărcinat pe nimeni să contracteze cu intimatul Pârvulescu treeratul grâului cum și că nu datorează intimatului Pârvulescu nimic;

Că așa fiind în fața celor expuse tribunalul în majoritate urmează a admite opozițiunea și prin consecință apelul și a respinge acțiunea intimatului David Pârvulescu ca ne fondată;

Pentru aceste motive, admite ca fondată opozițiunea făcută de State Genescu, etc.

(ss) M. Paraschivescu, St. Frumuseanu

Osebită opiniune

Sub semnatul St. R. Scriban judecător suplininte mă deosebesc de părerea majorității și sunt de opiniune a se respinge apelul d-lui State Genescu făcut contra cărței de judecată No. 1771/97 a judeului ocolului Severin, pentru motivele scrise și sub scrise de noi osebit atașate la acest jurnal în următoarea cuprindere:

Având în vedere că jurământul decisoriu e o specie de transacțiune și că conține o ofertă de renunțare condițională la cerere sau apărare, condițiune care se împlinește atunci când jurământul s'a prestat; că din acest moment, renunțarea din condițională ce era, devine definitivă, irevocabilă, că conținutul judecăței trebuie să se sprijinească pe cuprinsul jurământului prestat.

Considerând însă că, pentru ca jurământul să profite celui ce l'a prestat trebuie ca declarațiunile subsecvente să nu fie o afirmațiune, o întărire și recunoaștere a faptului care a dat naștere raportului de drept dintre părți: că așa fiind, declarațiunea dată în urma prestării jurământului va profita celui ce l'a deferit când declarațiunea e o mărturisire a temeiniciei pretențiunilor reclamantului;

Că dar, se poate pune în principiu, că jurământul primit și prestat apără de orî ce pretențiune, cu această destinațiune, însă ca declarațiunile făcute în urma prestării să nu constituie o afirmație, o recunoaștere a cererii reclamantului;

Acest punct de drept fiind stabilit, se examinăm felul declarațiunilor, sub prestare de jurământ făcută de apelant;

Având în vedere că David Pârvulescu cheamă în judecată la jud. ocol. Severin pe Ștefan Isvoranu, Gh. Gărdăreanu și State Genescu pentru a i se plăti suma de 1242 lei datorită pentru treeratul unei cantități de cereale în 1894 și 1895, că aici primii doi părâți recunosc că Pârvulescu a treerat și să referă la chitanțele ce i le-a dat Isvoranu mai adăogă în instanță, și în prezența lui Gărdăreanu, că el era administratorul moșiei, iar acesta era procuratorul în diferite afaceri a le lui Genescu, fiind ginerile lui, declarațiune ce constituie o

afirmare, o recunoaștere făcută din partea lui Gărdăreanu, întru cât n'a contrazis afirmațiunea lui Isvoranu (v. carlea de jud. No. 1771/97);

Având în vedere că, în urma acestei împrejurări, intimatul menține în cauză numai pe comitentul Genescu, care e condamnat la plata sumei reclamate;

Având în vedere că faptul generator al acestui proces este că Isvoranu și Gărdăreanu, în calitate de prepuși ai lui Genescu, au angajat pe Pârvulescu cu mașina la treeratul cerealelor de pe moșia Bresnița, luată în arendă de Genescu pe numele său în anul 1894 și 1895;

Având în vedere că pretențiunile lui Pârvulescu se sprijinesc pe două chitanțe, una din 1894 alta din 1895 semnate de Isvoranu, care zice (în chitanța din 1895 p. 27 a dosarului) că produsele treerate au fost duse la magazia din T-Severin a lui Genescu și că aceasta va regula prețul treeratului pentru cantitatea de cereale treerată de Pârvulescu;

Având în vedere că chiar fiscal consideră de adevărat arendaș pe State Genescu, întru cât fiscal urmărește arenda neplătită a moșiei Bresnița, vânzându-i produsele și contractul de arendare, fiind făcut pe numele lui Genescu, natural că acesta era legal obligat la plata arende;

Considerând că, întru cât contractul de arendare era pe numele apelantului Genescu; că Isvoranu și Gărdăreanu figurează numai ca prepuși întru atâta acțiunea lui Pârvulescu e întemeiată;

Considerând că Pârvulescu nu era ținut și nici nu putea să știe coluziunea ce există între Genescu, Gărdăreanu și Isvoranu; că numai în aparență moșia era luată în arendă pe numele lui Genescu, pe când, în realitate era luată pentru acești doi din urmă;

Că tocmai răspunderea lui Genescu derivă din acest fapt, din faptul că contractul de arendare era pe numele lui și dacă cei alți doi, Isvoranu și Gărdăreanu, s'au luat rolul de prepuși aparenți în urma înțelegerii cu Genescu, acesta rămâne răspunzător, întru cât coluziunea nu era opozabilă lui Pârvulescu, căci coluziunea nu fusese adusă la cunoștința nimănui;

Că, ori cum ar fi, pretențiunile lui Pârvulescu, fie că ar deriva dintr'un contract de locațiune a muncii intervenit între el și susnumiții prepuși, fie că ar deriva din o gestiune de afaceri, Genescu trebuie să plătească, nefiindu-i nimănui permis să se îmbogățească în dauna altuia și nefiind nimenea ținut de a ști interesele oculte dintre două sau mai multe persoane în scop de fraudă sau nu;

Considerând că tocmai în asemenea cazuri, când buna credință a unei persoane e surprinsă prin o aparență înșelătoare, tocmai în asemenea materii trebuie să intervie ordinea dreptului, pentru a opera, a face justiție în cazurile reale la care e solicitată;

Având în vedere că s'a stabilit gîntinea de unde derivă obligațiunea lui Genescu, din faptul că și-a dat și luat calitatea de arendaș într'un contract de arendare al moșiei Bresnița, cu privire la Pârvulescu; că dacă Genescu va recunoaște, sub prestare de jurământ acest fapt, apelul său va trebui să fie respins;

Având în vedere că State Genescu, în urma prestării jurământului deferit de Pârvulescu, declară că, în adevăr, era în 1894 și 1895 titularul moșiei Bresnița: că de formă, Ștefan Isvoranu avea procura de la el ca administrator, de oare ce, prin condițiunile contractului, nu avea voie să subarendeze; că Gheorghe Gărdăreanu era în aceleași condițiuni ca și Isvoranu;

Considerând că acestea sunt punctele concludente, personale și decisorii ale jurământului, iar celelalte numai niște accesorii fără importanță care ar fi putut să lipsească, fără a altera întru ceva puterea probatorie a jurământului;

Considerând că din declarațiunile lui State Genescu se stabilește că el a luat în arendă moșia Bresnița, pe care a dat-o lui Isvoranu și Gărdăreanu sub forma

unui mandat, de oare ce nu putea s'o subarendeze și qui mandat ipse fecisse videtur;

Considerând că, întru cât Isvoranu și Gărdăreanu au lucrat ca prepuși ai lui Genescu, întru atâta acesta rămâne obligat de faptele prepușilor săi, căci Pârvulescu nu putea și nu era ținut să se intereseze de înțelegerea tainică dintre sus numiții indiferent în ce scop;

Considerând că Genescu nu se poate prevala de jurământul său pentru a cere admiterea apelului, de oare-ce el a recunoscut faptele ce au dat naștere obligațiunei sale, nu le-a negat, în cât ne aflăm esact în situațiunea de drept fixată la începutul acestei opinii;

Pentru aceste considerațiuni,

Sunt de părere a se respinge ca neîntemeiat, apelul făcut de State Genescu contra cărții de judecată No. 1771/97 a judecătorului ocolului Severin și a se da și cheltueli de judecată intimatului David Pârvulescu.

(ss) Jude supleant, St. R. Scriban.

Rectificare. În numărul trecut al *diarului* nostru, în darea de seamă ce am făcut despre solemnitatea instalării d-lui G. E. Schina ca procuror general la Inalta Curte de Casație și Justiție s'au strecurat câte-va erori de tipar în discursul d-lui președinte Gr. Lahovari, erori ce i denaturau sensul. Publicăm azi din nou acest discurs:

Domnule Procuror General

În numele Curței vă felicit și vă declar că suntem fericii să vă avem printre noi.

Stăte Schina de care ne-ați vorbit astăzi cu atâta plăcere, l'am cunoscut și eu din fericire într'un mod intim.

Am fost amândoi colegi în anul 1861 la secțiunea II a Curței apelative, unde dînsul era președinte și eu supleant.

Dar dînsul nu m'a fost numai coleg, m'a fost și un bun povățuitor.

Procesele de hotărnicii, pe care eu nu le putusem învăța nici în Puchta nici în Vangerov, el mi le-a explicat, cu acea experiență matură ce posedă și cu acea blîndețe neexprimabilă de caracter.

Este adevărat că legea din Digeste, despre alveus derelictus se cam aseamăna cu matca veche, pentru care exista la noi atâtea mii de procese de hotărnicii; însă și această lege era una din cele șapte pe care Glossatorii le numiau damnatae fiind-că nu le puteau pricepe.

Sunt sigur, că D-v. ați avut fericirea de a fi fost povățuit și învățat de reșosatul D-v. părinte, și astfel se explică, că atât D-v. cât și fratele D-v. Primul nostru Președinte ați putut deveni niște juriști savanți și niște magistrați distinși.

Ast-fel se explică că și D-l Ministru al justiției, acest bărbat atât de cunosător în afacerile judecătorești, v'a numit la această Curte, vrînd să răsplătească în D-v. munca asiduă și meritul câștigat.

Sunt sigur că D-v. ca procuror general acum, veți lucra atât prin concludinți cât și prin fapte a înălța prestigiul de care avem atâta trebuință noi magistrații.

Magistrații se ved siliți prin profesiunea lor a nemulțumi tot-d'auna pe o parte, pe aceia care perde și critica precum vedeți nu s'i poate găsi un câmp mai propice de cât la judecări; însă și la tribunale trebuie aplicat cunoscutul adevăr; La critique est facile et l'art est difficile.

Termin D-le procuror general, asigurându-vă că așteptăm cu impaciță ocaziunea a vă asculta concludinile.